

SZACHY

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY GRZE I STUDJOM SZACHOWYM

WYCHODZI 1-SZEGO KAŻDEGO MIESIĄCA

REDAKCJA:

*Horak Tadeusz, Limbach Saturnin,
Wójcik Marjan*

*Prenum.: roczna 12 zł, półroczna 6-50 zł,
kwartalna 3-50 zł, za egzemplarz 1-25 zł.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 153.152.*

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:

*„SZACHY“
Lwów, Leona Sapiehy 77. — Tel. 496*

CENY OGŁOSZEŃ. Jednorazowo na okładce: strona 200 Zł, $\frac{1}{2}$ 120 Zł, $\frac{1}{4}$ 70 Zł, $\frac{1}{8}$ 40 Zł. W tekście i na pierwszej stronie okładki o 25% drożej. Ogłoszenia umieszczane kilkakrotnie o 25% taniej. Firmy nadsyłające ogłoszenia wprost do administracji otrzymują odpowiedni rabat.

TREŚĆ: 35-letni jubileusz „Krakowskiego Klubu Szachowego“. — Inż. W. Łasiński: Polscy mistrze szachowi XIX. stulecia. — Turniej o mistrzostwo Lwowa. — Turniej londyński. — Pojedynek o mistrzostwo świata. — Geier: „Partja sycylijska“ (C. d.). — Wiadomości. — Dział kompozycji. — II. Międzynarodowy turniej rozwiązańowy. — Rozwiązania zadań. — Przegląd prasy.

DR. A. ALJECHIN MISTRZEM ŚWIATA

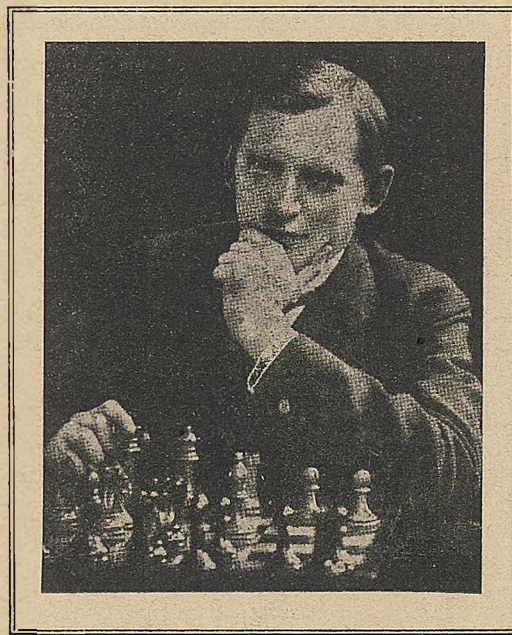
Capablanca ulega dr. Aljechinowi w stosunku 3 : 6 (25 nierozegranych).

Jose Raoul Capablanca



Były mistrz świata

Dr. Aleksander Aljechin



Nowy mistrz świata

Wszystkim

*Prenumeratorom i Czytelnikom „SZACHÓW“, składa Redakcja z okazji
świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku Najserdeczniejsze Życzenia.*

35-LETNI JUBILEUSZ KRAKOWSKIEGO KLUBU SZACHISTÓW

W tym roku obchodzi Krakowski Klub Szachistów 35-lecie istnienia. Założony w 1893 r., jest najstarszym z klubów polskich. O ruchliwości i bujnym rozkwicie życia szachowego w tymże klubie, świadczą turnieje urządzane w łonie klubu w liczbie 40.

Przez cały okres zamianowano 8 członków honorowych: † Ludomir Benedyktowicz, artysta malarz, poeta. powstaniec 1863 r. (członek honorowy klubu „Hetman” Lwów) zmarły we Lwowie w 1926 r.; Hieronim Czanowski, emigrant; Bolesław Woysyn Antoniewicz; Marjan Wiewiorowski; Adam Żuk-Skarszewski, wydawca i redaktor „Szachisty Polskiego” wychodzącego w Krakowie w r. 1913 i 1914, znany gracz korespondencyjny; Anastazy Chmurski, zastępca prezesa; Ludwik Sippel i Ignacy Król.

Jednym z rokujących wielkie nadzieje był † Józef Dominik, student Uniwersytetu Jagiellońskiego, który zginął w czasie wojny bolszewickiej.

Talent jego zabłysnął w całej pełni na turnieju 4-ech we Wiedniu w 1916 r., gdzie zdobył pierwsze miejsce. Drugie i trzecie miejsce prof. Krejcik i radca K. Morawski, b. mistrz Lwowa. Czwarte R. Réti. W roku 1919 brał Dominik udział w turnieju w „Tow. Zwolenników Gry Szachowej” w Warszawie, gdzie uzyskał piąte miejsce. Mimo wyjątkowo słabej gry w tymże turnieju, pokazał swój lwi pazur, bijąc mistrza D. Przepiórkę w partii za którą otrzymał pierwszą nagrodę piękności.

Członkiem klubu był również ś. p. Józef Klemensiewicz, znany kompozytor szachowy. Lubował się w miniaturach. Prace jego są wielkim dorobkiem na niwie polskiej kompozycji. Zmarł w 53 r. życia w Krakowie VI. m. 1926 r.

W roku 1908 gościł Krakowski Klub Szachistów Frank Marshalla gracza o sławie wszechświatowej z którym † Dr. Bolesław Mikiewicz zremisował.

W r. 1919 bawili w Krakowie Duras i Szelechter, dając w Klubie simultany. † Flamberg w 1914 r. brał udział w turnieju klubowym zdobywszy 1-sze miejsce przed Dominikiem (2-gie).

Mistrz Saemisch w czasie turnée po Polsce rozegrał szereg partij z szachistami krakowskimi. W spotkaniach z tymi mistrzami, Klub wychodził z honorem, a klasa gry poszczególnych członków zyskiwała na jakości.

Mistrzowie Krakowskiego Klubu Szachistów:

1907 r. † Dr. B. Mikiewicz, 1908 r. Oskar Swida, student U. J., 1913 r. inż. Adolf Hauke, 1918 r. † Józef Dominik, 1920 r. Dr. Aleksander Ameisen, 1925/26 i 1927/28 Tadeusz Konczyński, słuchacz praw U. J.

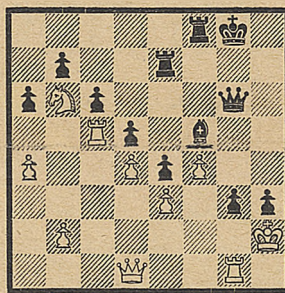
Na tem miejscu z okazji jubileuszu życzymy Krakowskiemu Klubowi Szachistów jaknajpomyślniejszego rozwoju.

38. HETMAŃSKA

I. nagroda piękności Naczelnika Państwa w turnieju warszawskim w r. 1919

D. Przepiórka - J. Dominik.

1. d4, d5; 2. Sf3, Sf6; 3. c4, e6; 4. Gg5, Ge7; 5. e3, 0-0; 6. Sc3, Sbd7; 7. Wc1, a6; 8. c×d5, e×d5; 9. Gd3, c6; 10. 0-0, Se4; 11. Gf4, f5; 12. Se5, g5; 13. S×d7, H×d7; 14. Ge5, Gd6; 15. f4, g4; 16. h3, g×h3; 17. G×e4, f×e4; 18. G×d6, H×g6; 19. g4, Hg6; 20. g5, h6; 21. Kh2, h×g5; 22. Wg1, g4; 23. Sa4, Gf5; 24. Sb6, Wae8; 25. Wc5, We7; 26. a4, g3+! (Diagr.); 27. W×g3, H×g3+; 28. K×g3, Wg7+; 29. Kh2, Wg2+; 30. Kh1, Gg4; 31. Hg1, Gf3; 32. Wc2, Kf7; 33. W×g2, h×g2+; 34. Kh2, Wh8+; 35. Kg3, Wh1; 36. Kf2, a5!!¹⁾; 37. Sc8, Ke6; 38. f5+, Kf6; 39. Sd6, b6; 40. Sc8, c5; 41. S×b6, c×d4; 42. S×d5+, Ke5; 43. f6, d×e3+; 44. S×e3, K×f6; 45. b4, a×b4; 46. Sd5+, Ke6; 47. S×b4, e3+; Białe poddają.



¹⁾ Pointa kombinacji.

Inż. W. Łasiński

POLSCY MISTRZE SZACHOWI XIX. STULECIA

1. Turnieje o mistrzostwo świata.

Siedmdziesiąt i sześć lat minęło od chwili, kiedy angielski mistrz Staunton podał i zrealizował myśl urządzania międzynarodowych turniejów szachowych.

Pierwszy taki turniej odbył się w roku 1851, podczas wielkiej wystawy londyńskiej.

Z czasem utarło się, że zdobywca pierwszej nagrody na takim turnieju w Londynie a później w Paryżu uważany był przez świat szachowy za mistrza świata. Na tej podstawie powstało prawo zwyczajowe, określające sposób zdobycia mistrzostwa świata i obowiązki mistrza. Prawo to można zdefiniować w skrótach:

1. Tytuł mistrza świata może zdobyć każdy szachista na turnieju międzynarodowym w Londynie lub w Paryżu.

2. Turnieje takie odbywały się co kilka lat za wiedzą i inicjatywą wszystkich kół szachowych.

3. Jeżeli mistrz świata nie stawiał się do turniejów następnych, tytuł mistrza świata zdobywał ten, który

dwukrotnie zdobył pierwszą nagrodę bez udziału mistrza poprzedniego.

4. Mistrz świata był zobowiązany stanąć na wyzwanie innego mistrza do walki i obrony zdobytego tytułu.

To prawo zwyczajowe, nacechowane prawdziwą rycerskością, przetrwało do czasów panowania Dra Emanuela Laskera, który uczynił nierycerski wyłom i wyzwanie sobie bagatelizował.

Sprawa właściwego unormowania wszelkich turniejów, spoczywa dziś w ręku Międzynar. Związku Szachowego.

Odnosnie do tytułu mistrza świata, warto przypomnieć niektóre daty.

1851. Londyn. Pierwszy międzynarodowy turniej na terenie „Starego Świata”. Mistrzostwo zdobywa Anderssen, który utrzymał je w takieżym drugim turnieju w Londynie w r. 1862, gdzie walczył także genialny Amerykanin Steinitz, zajmując tu 6 miejsce.

1857. New-York. Pierwszy międzynarodowy turniej „Nowego Świata”. 1. Morphy; 2. Paulsen.

1872. Pierwszy turniej o mistrzostwo świata na którym oficjalnie zdobywa tytuł Steinitz.

W roku bieżącym obchodzimy koronację szóstego mistrza świata. Tabela mistrzostw i czas panowania przedstawia się następująco:

TURNIEJ SZACHOWY O MISTRZOSTWO LWOWA ZA R. 1927

POD PROTEKTORATEM GENERALA DYWIZJI WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO

Po ukończeniu rozgrywek grupowych, — które właściwie odgrywały rolę przedwstępnego turnieju kwalifikacyjnego — odbyła się faktyczna walka o zaszczytny tytuł mistrza Lwowa którą rozpoczęto dnia 23. XI. 1927 r. Podobnie jak rozgrywki ją poprzedzające, dostarczyła ona wiele momentów interesujących, trzymając zawodników jakoteż liczne grono zwolenników gry królewskiej w emocjonującym napięciu, które się potęgowało w miarę niespodziewanych porażek faworytów. Kto zostanie zwycięscą, niepewniem było prawie do ostatniej chwili, bowiem o zaszczyt ten rywalizowali: Friedman, inż. Piotrowski i Popiel, a w dodatku jeszcze H. Knappeis stapał im ciągle na pięty. Początkowo prowadził — zda się — bez konkurencji inż. Piotrowski, za nim kroczyli Popiel i Friedmann; pierwszy z tych trzech — widocznie mocno niedysponowany — odpadł, oddając bezpośrednie miejsce Friedmanowi, który obronił swój ubiegłoroczny tytuł mistrza, kończąc turniej jako pierwszy. Drugie i trzecie miejsce zajęli długoletni rywale: O. Piotrowski i I. Popiel, 4-te przypadło w udziale H. Knappeisowi.

Miejsce	NAZWISKO	1	2	3	4	5	6	7	8	Punkty	Nagrody
1	H. Friedmann .	<input type="checkbox"/>	$\frac{1}{2}$	0	1	1	1	1	1	$5\frac{1}{2}$	I.
2	I. Popiel . . .	$\frac{1}{2}$	<input type="checkbox"/>	$\frac{1}{2}$	1	0	1	$\frac{1}{2}$	1	$4\frac{1}{2}$	II.
3	O. Piotrowski .	1	$\frac{1}{2}$	<input type="checkbox"/>	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	1	$4\frac{1}{2}$	III.
4	H. Knappeis . .	0	0	$\frac{1}{2}$	<input type="checkbox"/>	1	0	1	1	$3\frac{1}{2}$	IV.
5	S. Popel	0	1	$\frac{1}{2}$	0	<input type="checkbox"/>	1	$\frac{1}{2}$	0	3	V.
6	dr. Landau . . .	0	0	1	1	0	<input type="checkbox"/>	0	1	3	VI.
7	L. Homme . . .	0	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	1	<input type="checkbox"/>	0	2	VII.
8	Scherz	0	0	0	0	1	0	1	<input type="checkbox"/>	2	VIII.

Uroczyste wręczenie nagród przez gen. W. Sikorskiego odbyło się w dniu 15. XII. 1927 — w sali balowej Ogniska Oficerów, gromadząc oprócz zawod-

ników i członków komitetu honorowego i turniejowego także sporą ilość miłośników gry szachowej. — Na wstępie, prezes honorowy turniejowego komitetu dyr. Kolischer w jędrnych ale serdecznych słowach podziękował gen. Sikorskiemu za łaskawe objęcie protektoratu nad turniejem, podkreślając, że osoba tak wybitnego męża stanu przyczyniła się niepomniernie do powagi imprezy. Następnie przewodniczący komitetu turn. red. Rychłowski przedstawił rezultat ostateczny rozgrywek, poczem łaskawy protektor przystąpił do wręczenia nagród. I-szą nagr., dar miasta Lwowa, w postaci pięknej statuy, przedstawiającej zwycięzcę z wien-
cem laurowym, otrzymał H. Friedmann, któremu też w dodatku przypadła nagroda w kwocie 200 złotych dar Lw. Kl. Sz. II-gą nagr. Po uprzedniej rozgrywce z inż. Piotrowskim — wywalczył I. Popiel, otrzymując efektowne szachy brązowe złożone i srebrzone, ofiarowane przez gen. Sikorskiego — a w dodatku kwotę 100 zł. Zdobywca III miejsca inż. Piotrowski dostał obraz, dar dyr. Kolischera, oraz 50 zł. Następny w tabeli H. Knappeis otrzymał upominek w formie szachów rzeźbionych przez lwowskich więźniów, dar dyr. domu więziennego — Majewskiego. Dla dalszych zwycięzców ofiarowali nagrody: P. Ciechulski, Red. Gazety Porannej, Ossolineum, oraz pp.: Baczewski, Rucker i Höflinger. Pozatem zdobywcy 3 miejsc w swych grupach pp.: Otto, Tiegermann, Raczek [sen.] i Kaufmann dostali pamiątkowe żetony oraz upominki świąteczne. Kierownictwo turnieju spoczywało w sprężystych rękach p. K. Zielonki.

39. OBRONA CARO-KANN

grana 25. XI. 1927 r. w turnieju o mistrz. Lwowa.

H. Friedmann - inż. O. Piotrowski.

1. d4, c6; 2. e4, d5; 3. Sc3, d×e4; 4. S×e4, Gf5; 5. Sg3, Gg6; 6. Sf3, Sd7; 7. Gc4, He7; 8. He2, e6; 9. Ge3¹⁾, Gd6; 10. 0-0, Sgf6; 11. Gb3, Sd5;

1. Steinitz 1872—1883.
2. Cukiertort 1883—1886.
3. Steinitz 1886—1894.
4. Lasker 1894—1921.
5. Capablanca 1921—1927.
6. Aljechin 1927.

2. Udział polskich mistrzów.

Zamknięcie politycznej karty Polski wykreśliło udział obywatela polskiego ze wszystkich imprez międzynarodowych, a w drugiej połowie 19-go wieku unikano też przymiotnika bardzo skrupulatnie, zaliczając mieszkańców ziem polskich dowolnie do różnych innych narodowości, często wbrew ich woli.

Wypada przypomnieć, że nasi obywatele brali niejednokrotnie chlubny udział w międzynarodowych turniejach szachowych.

W roku 1867 zabłysnął na międzynarodowym turnieju w Paryżu, wielki, świetlany meteor, który swoim blaskiem przyćmił później ówczesnego i pierwszego mistrza świata, a najpotężniejszego szachistę owych czasów Steinitza.

Był nim Szymon Winawer (1847—1919).

Brał udział w dwunastu wielkich turniejach od 1867—1901. I tak:

1867. Paryż: 1. Kolisch; 2. Winawer; 3. Steinitz.
1877. Lipsk: 1. Paulsen; 2. Anderssen; 3. Cukiertort; 4. Winawer.
1878. Paryż: 1. Cukiertort; 2. Winawer.
1881. Berlin: 1. Blackburne; 3. Cukiertort; 3. i 4. Czigorin i Winawer.
1882. Wiedeń: 1 i 2 Steinitz i Winawer.
1883. Norymberga: 1. Winawer; 2. Blackburne.

Jeszcze po przekroczeniu szóstego krzyżyka, brał udział w turniejach międzynarodowych, chociaż z małym szczęściem, poczem cofnął się w zacisze warszawskie, gdzie dożył sędziwego wieku i cieszył się sympatją szerokich warstw społeczeństwa.

Siłą i jędrnością gry zadziwiał ówczesny świat szachowy tem więcej, że nie zajmował się wiele teorią, dlatego tak silnie wypukła się jego dar kombinacyjny, dzławalający mu lawirować szczęśliwie w labiryntach otwarcia gry szachowej.

W pierwszym ćwierćwieczu swojej kariery szachowej (1867—1883) czyli do 55 roku życia, rozegrał okragło 200 partyj turniejowych z wynikiem bardzo zaszczytnym +108—51=40, a więc +64%.

12. Gd2, Sf4; 13. He1, a5!; 14. a4, Sd5; 15. Se4, Ge7; 16. c4?, Sb4; 17. He3, 0-0; 18. Gc3, Wad8; 19. Wad1, b6; 20. Wfe1, Wfe8; 21. Hc1¹⁾, Gh5; 22. We3, h6; 23. Wde1, Kf8; 24. Sg3, Gg6; 25. Hd1, Gf6; 26. He2, We7; 27. Se4, G×e4; 28. W×e4, Wde8; 29. Hd2, c5; 30. h3, c×d4; 31. G×d4, G×d4; 32. W×d4²⁾, Sc5; 33. Gc2, e5!⁴⁾ (Diagr.); 34. Wh4, Wd8; 35. Hc3, S×c2; 36. H×c2, e4; 37. Sd2, f5; 38. Sf1, Sd3; 39. Wd1, He5; 40. Se3, Hf6; 41. Wh5, g6; 42. W×h6, Kg7; 43. Hd2, Hg5; 44. S×f5+, H×f5; 45. Wh4, g5; 46. Wg4, Kf6; 47. He3, We6; 48. Hg3, Sf4; 49. W×d8, Se2+; 50. Kh2, S×g3; 51. Wf8+, Kg6; 52. W×f5, S×f5; 53. Białe poddały się po kilku posunięciach.

¹⁾ Lepiej byłoby 9. h4!, np.: ...Se7 (...h5: 10. G×e6! albo 9... Sb6; 10. h5, S×c4; 11. h×g6, Se7; 12. W×h7); 10. h5, Sf5; 11. Sh4, g6 i białe stoją lepiej.

²⁾ Lepszym wydaje się 21. Se5.

³⁾ Albo: 32. H×d4, Sc5; 33. We3, S×b3; 34. W×b3, Sc2 z zyskiem jakości. Albo: 32. S×d4, Sc5; 33. We3, Wd8; 34. Hc3, S×b3; 35. S×b3, Wed7 z doskonałą pozycją Czarnych.

⁴⁾ Ten pieszek rozstrzyga o losie partii, Czarne zdobywają wyborne stanowisko dla skoczka na d3.

40. SKANDYNAWSKA

Grana 27. XI. 1927, w turnieju o mistrzostwo Lwowa.

St. Popel - I. Popiel

1. e4, d5; 2. e×d5, H×d5; 3. Sc3, Hd8; 4. d4, g6; 5. Sf3, Gg7; 6. Ge3, Sf6; 7. h3, 0-0; 8. Hd2, a6; 9. Gd3, b5; 10. Se4, Gb7; 11. Sc5, Gd5; 12. c3, Sbd7; 13. b4, S×c5; 14. b×c5, c6; 15. He2, Sd7; 16. 0-0, f5; 17. Gg5, Wf7; 18. Wfe1, Ha5; 19. Gd2, Hc7; 20. Sg5, Wf6; 21. H×e7, h6; 22. Se6, G×e6; 23. W×e6, Gf8; 24. W×f6, G×e7; 25. W×g6+, Kf7; 26. W×h6, Wg8; 27. We1, Sf6; 28. G×f5, Wg7; 29. Ge6+, Ke8; 30. Wh8+, Gf8; 31. Gh6, He7; 32. We3, Kd8; 33. Gb3, Se4; 34. W×e4, W×g2+; 35. K×g2, H×e4+; 36. Kh2, Hd3; 37. W×f8+, Ke7; 38. Wf7+, Ke8; 39. Ge3, a5; 40. Wf3, H×c3; 41. Gf7+, Kd7; 42. h4, a4; 43. h5, b4; 44. h6, Hd3; 45. Gg8, b3; 46. a×b3, Hg6; 47. h7, a3; 48. h8H i Czarne poddały po kilku pos.

41. FRANCUSKA

Grana 29. XI. 1927, w turnieju o mistrzostwo Lwowa.

H. Knappeis - S. Popel

1. e4, e6; 2. d4, d5; 3. Sc3, Sf6; 4. Gg5, Ge7; 5. e5, Sfd7; 6. G×e7, H×e7; 7. Sb5, Sb6; 8. c3, a6; 9. Sa3, c5; 10. Sc2, Sc6; 11. f4, Gd7; 12. Sf3, 0-0; 13. Gd3, g6; 14. Kf2¹⁾, Wac8²⁾; 15. h4, f5³⁾; 16. h5, c4; 17. h×g6, h×g6; 18. Sg5⁴⁾, (diagram) c×d3; 19. Wh6, Hg7; 20. Hh1!!; 21. d×c2; 22. Hh4⁵⁾, Wf7; 23. Wh1, Kf8; 24. Wh8+, Ke7; 25. S×f7+, Ke8⁷⁾; 26. Sd6+, Kf8; 27. Hf6+⁸⁾, H×f6; 28. e×f6, Sd8; 29. f7, Poddaje.

UWAGI H. KNAPPEISA:

¹⁾ Białe, mając zamiar działać na linii h, rezygnują z roszady.

²⁾ Zdaje się, że lepiej byłoby 14... f5 ażeby na 15. h4 odpowiedzieć 15... h5; (red.).

³⁾ Lepiej byłoby 15... f6;

⁴⁾ Natrętny skoczek.

⁵⁾ Po tym posunięciu Białych — Czarna partja jest przegrana.

⁶⁾ 24... H×h7 nie ratuje partji, bowiem Białe biją Hetmana ze szachem.

⁷⁾ Na 25... K×f7; 26. Hf6+ i mat w kilku posunięciach.

⁸⁾ Oryginalne zakończenie.

42. OBRONA CARO-KANN

Grana 30. XI. 1927 w turnieju o mistrzostwo Lwowa.

dr. Landau - inż. O. Piotrowski.

1. e4, c6; 2. d4, d5; 3. e5, Gf5; 4. Gd3, G×d3; 5. H×d3, e6; 6. f4, Sd7; 7. Sf3, Sh6; 8. Sd2, c5; 9. c4!, d×c4; 10. S×c4, b5; 11. Se3, c4; 12. He4, Wc8; 13. f5, Gb4+; 14. Kf2! e×f5; 15. S×f5, S×f5; 16. H×f5, h6¹⁾; 17. Hg4, Kf8; 18. Wf1, Wc6; 19. Kg1, Sb6; 20. e6!²⁾; (Diagram), W×e6; 21. Se5, Wf6; 22. Ge3, Ge7; 23. Hh5, Hd5; 24. Kh1³⁾, Kg8; 25. Wae1, g6; 26. Hh3, Kg7; 27. Gf4, H×d4; 28. S×g6, f×g6; 29. W×e7+, Kf8; 30. Ha3, Hd3⁴⁾; 31. We8+⁵⁾, K×e8, 32. We1+, Kf7; 33. He7+, Kg8; 34. H×f6, poddaje.

¹⁾ Jeśli 16... 0-0; 17. Sg5, g6; 18. Hh3, h5; 19. g4, Ge7; 20. Sf3!

²⁾ Ofiara pieszka, mająca na celu silny nacisk na f7.

³⁾ Grozi Gg5.

⁴⁾ Albo: 30... b4; 31. H×a7, W×f4; 32. Wf7+ i wygrywają.

⁵⁾ Szybciej wygrywało G×h6+.

43. GAMBIT HETMAŃSKI

Grana w międzynarod. turnieju w Londynie 1927 r.

Dr Vidmar - Bogoljubow.

1. d4, Sf6; 2. Sf3, e6; 3. c4, d5; 4. Gg5, h6¹⁾; 5. G×f6, H×f6; 6. Sc3, c6²⁾; 7. e3, Sd7; 8. Gd3, d×c4; 9. G×c4, Sb6³⁾; 10. Gd3, Sd5; 11. 0-0, S×c3; 12. b×c3, Gd6; 13. Sd2!, 0-0⁴⁾; 14. f4, Gd7; 15. Hh5, He7⁵⁾; 16. e4, f5; 17. Wae1 Hf7; 18. He2, b5⁶⁾; 19. e×f5, e×f5; 20. Sc4!, Gc7; 21. Se5, G×e5; 22. f×e5, Ge6; 23. Wf2, g6; 24. g4!, Hh7; 25. Wef1, f×g4; 26. Wf6, Gf5; 27. W×c6, a6; 28. G×f5, g×f5; 29. He3, Hg7; 30. H×h6⁷⁾, H×h6; 31. W×h6, Kg7⁸⁾; 32. Wc6, Wac8; 33. W×c8, W×c8; 34. W×f5, W×c3; 35. e6, b4; 36. d5, We3; 37. Wf4, a5; 38. Wd4!, a4⁹⁾; 39. d6, b3; 40. a×b3, a×b3; 41. d7, b2; 42. Wb4, poddaje.

¹⁾ Uważane obecnie za słabe! Lepiej jest grać 4... Ge7.

²⁾ Również nienajsilniejsze posunięcie, zamiast którego powinno było nastąpić 6... Gb4; niewiadomo dlaczego Czarne rezygnują z tego manewru w dalszych posunięciach.

³⁾ Jeszcze nadażała się ostatnia sposobność do 9... Gb4, której Czarne nie wykorzystaly. Białe teraz z łatwością opanowują grę w centrum, gdzie pada rozstrzygnięcie.

⁴⁾ Czarne niestety nic nie mogą zaradzić opanowaniu pola e5 przez przeciwnika, ponieważ na 13... e5 nastąpiłoby: 14. Se4; He7; 15. f4, e×f4; 16. e×f4, 0-0; 17. f5!, n. p.: 17... Hc7; 18. f6, G×h2+; 19. Kh1, g6; 20. g3!, G×g3; 21. Wg1, Gf4; 22. Hh5! i t. d., albo: 17... f6; 18. Hg4, Gd7; 19. Wae1, Ge7; 20. Gc4+, Kh8; 21. Sg3, Hd6; 22. Sh5, H×h2+; 23. Kf2, g5; 24. Wh1, Hd6; 25. Sf4!, Kg7; 26. W×h6! i t. d.

⁵⁾ Przeciwdziała pochodowi g2-g4-g5, zapomocą 16... f5.

⁶⁾ Czarne sądzą, że tym posunięciem przeszkodzą przeciwnikowi w osadzeniu skoczka via c4 na e5; że jest to tylko złudzenie wywołane 20 posunięciem Białych.

⁷⁾ Jeszcze lepiej byłoby 30. W×h6!, grożąc 31. Wf5, Czarne miałyby jedyną odpowiedź 30... f4; 31. W×f4!, H×h6; 32. W×g4+, Kh7; 33. He4+, Kh8; 34. Wh4, poczem oba wolne pieszki łatwo wygrywają.

⁸⁾ Albo: 31... Wac8; 32. W×a6, W×c3; 33. Wg6+;

⁹⁾ Jeśli: 38... Kf8, to 39. d6, Ke8; 40. d7+, Kd8; 41. Wd6 i następnie Wc6.

POJEDYNEK O MISTRZOSTWO ŚWIATA

MATCH DR. A. ALJECHIN — J. R. CAPABLANCA

Sześć lat upłynęło od chwili, kiedy dr. Em. Lasker — dla obrony swego tytułu — udał się do Hawanny, gdzie ukorzyć się musiał i oddać swe władztwo niepodzielne — grubo od siebie młodszemu Kubańczykowi, Capablance.

Po raz drugi od tego historycznego wydarzenia w państwie Caïssy, przeżył świat szachowy nie mało emocji, tem większej, że imprezy na tak wielką skalę nie znają dotychczasowe kroniki szachowe świata. Czy kiedy roilo się komuś, by Capablanca zmagać się musiał w walce, której epizodami nie więcej jak... 35 utarczek? Czy istnieje taki, coby z lekkim sercem zgodzić się mógł z myślą, że Capablanca — pogromca Laskera — szermierza idei steinitzowskiej, — zdecydowanie ustąpi, pokonany w szlachetnej walce?

Zaaranżowaniem tego arcyciekawego spotkania zajął się specjalny komitet, złożony z wybitnych mecenasów sztuki szachowej w Argentynie, zdoławszy ściągnąć pokazną kwotę 5.000 dolarów, z czego 2.000 przypadło Capablance jedynie za udział w matchu, resztę zaś rozdzielili między siebie w stosunku 3:2 zwycięzca i zwyciężony. Oprócz tego komitet pokrył całkowicie koszt utrzymania i podróży obu przeciwników i ich małżonek.

Obaj współzawodnicy zawarli umowę, uznającą zwycięzcą tego z pośród nich, który pierwszy wygra sześć partij, przyczem nierozegrane nie wchodzi w rachubę.

Match odbył się w Buenos Aires, w związku z czem warto przytoczyć Hawannę, gdzie Capablanca obchodził w 1921 r. swą koronację na światowego władcy szachowego. W obecnej porze roku zachodzą we wspomnianych miejscowościach znaczne różnice naturalne. Kontynentalny klimat argentyński zgola nie przypomina

gorącego klimatu na Kubie. W łagodnej, prawie wiosennej temperaturze czuł się dr. Aljechin-Europejczyk wybornie, podczas gdy dr. Lasker walczył był nie tylko z potężnym przeciwnikiem, ale co gorsza i ze spiekotą wprost tropikalną. Ale nie tylko warunki klimatyczne — w jakich się odbywały ostatnie dwa pojedynki o prymat szachowy — pozostają do siebie w odwrotnym stosunku. Przeciwnieństwa — bezsprzecznie nie bez znaczenia — rysują się także w pobudkach treści materialnej.

Dr. Em. Lasker, syt sławy — a z racji dewaluacji powojennej — ubogi w zasoby pieniężne, przyjął wyzwanie zamożnego plantatora Capablanki, traktując je li tylko ze strony materialnej. Sukces moralny pozostawał u niego na drugim planie. — Inne zgola pobudki kierowały ognistym Rosjaninem-Francuzem, dr. Aljechinem. Dla niego mamona miała znaczenie pod rządniejsze. On zmusił światowego despotę do podjęcia rzuconej rękawicy po to, aby spełnić marzenia wielkiego Czigorina o słowiańskim władztwie szachowym nad światem. On wywędrował do Nowego Świata, aby Capablancę pokonać jego własną bronią i starej Europie przywrócić utracone berło.

Powagę tego rzadkiego w dziejach szachów spotkania potęguje fakt zetknięcia się dwóch biegunowo przeciwnych indywidualności.

Grę Capablanki cechuje prostota, zdąza on zwykle do jasnego rozwiązania zawiłych pozycji, posługując się suchymi, wprost matematycznymi obliczeniami. Z tego też powodu nie jeden szachista nie może znaleźć spodziewanej elegancji w jego grze.

Dr. Aljechin — to gracz pełen fantazji, uganiający wprost za sytuacjami zakłamanymi, z których wydobywa coraz to nowe idee, pełne impulsywności. Ale równo-

Wiktor Geier

2

PARTJA SYCYLIJSKA

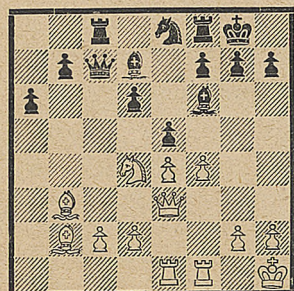
PARTJA II.

GAMBIT SYCYLIJSKI

(Nagr. za piękność na turnieju w Monachjum 1926 r.)

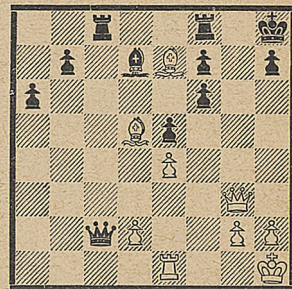
Białe: Rudolf Spielman — Czarne: Hans Gebhard.

1. e2—e4, c7—c5; 2. b2—b4, c5×b4; 3. a2—a3, b4×a3; 4. Sb1×a3, d7—d6 dotąd identycznie z p. I. 5. Gf1—c4. W partji I. Białe zagrały 5. Gb2 a gońca drugiego wyprowadziły na d3 (po uprzednim d2—d4). 5... Sg8—f6; 6. Gc1—b2 idealna pozycja dla obu gońców, 6... Sb8—c6; 7. Hd1—e2, e7—e6; 8. Sg1—f3, Gf8—e7; 9. 0 0, 0-0; 10. Sa3—b5 na pozór zbyteczne posunięcie. Skoczek zmierza na d4. 10... Sf6—e8; 11. He2—e3!, a7—a6; 12. Sb5—d4, Gc8—d7. Gra



czarnych ścieśniona, ale zdawałoby się trudno z tego skorzystać. Spielman po mistrzostwu to skutecznie. 13. Sd4×c6! Gd7×c6; 14. Sf3—d4, Gc6—d7; 15. f2—f4, Wa8—c8; 16. Gc4—b3, Hd8—c7; 17. Kg1—h1, Ge7—f6; 18. Wa1—e1, e6—e5 (diagram); Czarne trochę sobie ulżyły. Figury wszystkie „jakoś” rozmieszczone. 18. pos. e6—e5 pró-

bują otworzyć nową linię dla gońca d7. 19. f4×e5, d6×e5? (lepiej odbić gońcem); 20. Sd4—f5, Se8—d6? Błąd. (Na 20... G×f5 mogłoby nastąpić: 21. W×f5, Sd6, W×f6! gf, Hh6 oraz We3 i t. d.); 21. Sf5×d6, Hc7×d6; 22. Gb2—a3! Ofiara pieszka b4 przynosi rezultaty. Na tej przekątni rozstrzyga się los czarnych. 22... Hd6—c6; Naturalnie nie H×a3, gdyż G×f7+ wygrywa hetmana. 23. Gb3—d5!, Hc6×c2; 24. Wf1×f6! Mozaika pięknych ciosów! 24... g7×f6 25. He3—g3+, Kg8—h8; 26. Ga3—e7! Koniec efektowny! Spielman i Marschal dwie pokrewne dusze. (Djagr. po 26. p.)



PARTJA III.

GAMBIT SYCYLIJSKI

(Turniej w Marienbadzie 1925 r.)

Białe: F. J. Marshall — Czarne: Haida.

1. e2—e4, c7—c5; 2. b2—b4. I w tej partji szampjon amerykański śmiałym atakiem kładzie na obie łopatki młodego, stremowanego Czecha. 2... c5×b4; 3. a2—a3, e7—e6; W p. I. i II. Czarne biły pieszką na a3. 4. a3×b4, Gf8×b4; więc nie rezygnują z materialnej przewagi. 5. c2—c3, Gb4—e7; 6. d2—d4, d7—d6; 7. f2—f4, buduje silne centrum, według teorii

część jest on skończonym graczem pozycyjnym, a różnica, jaka się maluje u obu współzawodników w grze, jest jedynie wynikiem temperamentów.

O sile gry obu świadczą następujące wyniki:

Capablanca: 1921. Londyn 1-szy; (Dr. Aljechin 2-gi) 1924. Nowy Jork 2-gi, (1-szy dr. Lasker, 3-ci Aljechin) 1925 Moskwa, 3-ci; (1-szy Bogoljubow, 2-gi dr. Lasker) 1927. Nowy Jork, 1-szy (dr. Aljechin 2-gi). **Dr. Aljechin:** 1921. Budapeszt, 1-szy; 1921. Haga, 1-szy; 1922. Piszczany, 2 gi — 3 ci (1-szy Bogoljubow); 1922. Londyn, 2-gi (1-szy Capablanca); 1922. Hastings, 1-szy; 1922. Wiedeń, 4 ty; (1-szy Rubinstein) 1923. Karlsbad, 1-szy — 3-ci z Bogoljubowem i Maroczem; 1924. Nowy Jork, 3-ci; 1925. Baden-Baden, 1-szy; 1926. Semmering 2-gi; (1-szy Spielmann) 1926. Drezno, 2-gi; (1-szy Nimcowicz) 1927. Nowy Jork, 2-gi.

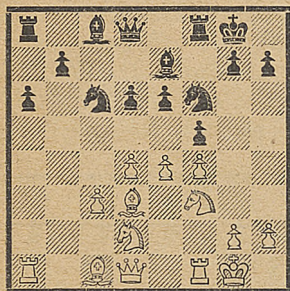
44. FRANCUSKA, P. I.

J. R. Capablanca - Dr. A. Aljechin.

1. e4, e6; 2. d4, d5; 3. Sc3, Gb4¹⁾; 4. e×d5²⁾; e×d5; 5. Gd3, Sc6³⁾; 6. Sge2, Sge7; 7. 0-0, Gf5⁴⁾; 8. G×f5, S×f5; 9. Hd3, Hd7; 10. Sd1⁵⁾, 0-0; 11. Se3, S×e3; 12. G×e3⁶⁾, Wfe8; 13. Sf4⁷⁾, Gd6⁸⁾; 14. Wfe1⁹⁾, Sb4¹⁰⁾; 15. Hb3¹¹⁾, Hf5; 16. Wac1¹²⁾, S×c2¹⁾; 17. W×c2, H×f4¹³⁾; 18. g3, Hf5; 19. Wce2, b6; 20. Hb5, h5¹⁴⁾; 21. h4, We4¹⁾; 22. Gd2¹⁵⁾, W×d4; 23. Gc3, Wd3; 24. Ge5, Wd8; 25. G×d6, W×d6; 26. We5, Hf3; 27. W×h5, H×h5; 28. We8+, Kh7; 29. H×d3+, Hg6; 30. Hd1, We6¹⁶⁾; 31. Wa8, We5; 32. W×a7, c5; 33. Wd7, He6; 34. Hd3+, g6; 35. Wd8, d4; 36. a4, We1+; 37. Kg2, Hc6+; 38. f3, We3; 39. Hd1, He6; 40. g4, We2+; 41. Kh3, He3; 42. Hh1, Hf4¹⁾; 43. h5, Wf2; 44. Poddaje.

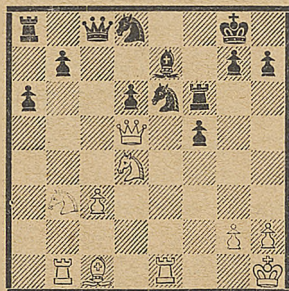
UWAGI V. SOULTANBEIEFFA W „L'ECHIQUE“:

¹⁾ Ten system obrony, zalecony przez Maróczygo i Nimcowicza ma za tendencję wyręczenie wiecznego posunięcia 3... Sf6.



szkoły „klasycznej“. 7... f7-f5; 8. Sb1-d2, Sg8-f6; 9. Gf1-d3, 0-0; 10. Sg1-f3, Sb8-c6; 11. 0-0, a7-a6; (Diagram!) Punkt przełomowy w partii. Należało grać d6-d5, wytwarzając silną placówkę dla skoczka na e4. Następne 2 posunięcia Marshalla uniemożliwiają już ten plan. 12. e4×f5!, e6×f5; 13. d4-d5!, Sf6×d5; Czarne wolą pójść

na „awanturę“, aniżeli cofnąć się do pierwszej linii (Sb8), gdyż pozycja białych po Sd4 byłaby zbyt silna. 14. Gd3-c4, Hd8-b6+; 15. Kg1-h1, Gc8-e6; 16. Wa1-b1, Hb6-c7; 17. Sd2-b3, atakuje drugą figurą skoczka na d5, który ratuje się, pozerając trzeciego pionka, ale... 17... Sd5×f4; 18. Gc4×e6, Sf4×e6; 19. Hd1-d5, Sc6-d8; zaczyna się zacięta walka o pole „e6“. 20. Sf3-d4, Wf8-f6; 21. Wf1-e1, Hc7-c8; (Diagram!) 22. Sd4×e6, Sd8×e6; 23. Sb3-d4, Kg8-f7; Niema wyboru. Wszystko do obrony! 24. Wb1×b7, Hc8-c5; by pierścień rozluźnić. 25. Wb7×e7+, Kf7×e7; 26. Hd5-b7+, Ke7-f8; 27. Hb7×a8, Kf8-f7; 28. Ha8-b7+, Kf7-g6; i inne posunięcia nie ratują sytuacji. 29. Sd2×e6. Czarne poddają.



(C. d. n.)

²⁾ Stanowisko silnego posterunku na e5 (przez 4. e5) — charakterystycznego dla wielu wariantów partii francuskiej — nie jest wystarczającym z powodu kontrataku 4... c5 (partja dr. Em. Laskower — Maroczy, Nowy Jork 1927: 5. a3, c×d4; 6. a×b4, d×c3; 7. b×c3 Hc7; 8. Sf3, Se7; 9. Gd3, Sg6; 10. 0-0, Sd7! +). Wszelako, wartość posunięcia: 4. e5 pokazuje się w partji Bogoljubow — Thomas, granej w październiku 1927 na turnieju w Londynie: (4. e5, c5; 5. Gd2, c×d4; 6. Sb5, Gc5; 7. b4!).

³⁾ Mieses poleca (patrz jego książka „Die französische Partie“, 1926): 5... Se7 i następnie 6. Sge2, Gf5; 7. Sg3=, Białe jednak mogą wstrzymać rozwój Gc8, grając zamiast 6. Sge2, — 6. Hf3 lub 6. Hh5. Posunięcie w tekście, zalecane przez Nimcowicza, zmusza Białe do obrony Pd4-skoczkiem, który zamyka jednak hetmanowi skosną d1-h5.

⁴⁾ Grünfeld wskazuje 6... Gg4, poczem w partji Marshall — Aljechin, Nowy Jork, 1927. nastąpiło 8. a3, Ga5; 9. h3, Ge6=, zaś w partji L. Steiner — Nimcowicz, Kecskemet, 8. f3.

⁵⁾ Ażeby ewentualnie podeprzeć pieśzka d4 przez Pc2, przede wszystkim zaś — aby bez ociągania się — wymienić Sc3 za niedogodnego Sf5.

⁶⁾ Capablanca gra według prawideł, które mu są właściwe od długiego czasu: postępowe zmniejszanie materiału bojowego, dla osiągnięcia końcówki, którą prowadzi nienagannie.

⁷⁾ Posunięcie to, w połączeniu z następnym jest — według krytyków — pierwszym krokiem do przegranej.

Przez 13. Sg3, lub c3 — zachowywały Białe ciągle równowagę.

⁸⁾ Subtelnie zagrane! Czarne grożą nie tylko zwiększeniem nacisku, który wywarą zdwojeniem wież — na linię e, lecz nade wszystko grożą wycieczką w stronę skrzydła hetmańskiego (Sb4!).

Jeśli 14. S×d5 nie ma słuszności z powodu 14... G×h2+, 15. K×h2, H×d5 z możliwością korzystania z linii h i d i jeśli 14. c3, staje się nieco spóźnionem z powodu 14... We4 +, można przypuszczać, że błyszcząca koncepcja Aljechina (13... Gd6! — 17... H×f4!) wymknęła się nawet z pod przysłowiowej bystrości b. mistrza światowego.

⁹⁾ Oznacza to prawdopodobnie rzeknięcie się 14. c3, We4! z nieco gorszą pozycją Białych.

¹⁰⁾ Ten niespodziewany napad, zapewnia Czarnym zysk jednego z trzech czynników gry szachowej: materiału, czasu, przestrzeni.

¹¹⁾ Białe decydują się na ustąpienie materiału. Alternatywą byłoby: 15. Hd2, Hf5; 16. Wec1 (16. Sd3, S×d3; 17. H×d3, H×d3; 18. c×d3+ We4: 17. Sd3, Sc6! zachowując dobre widoki ataku. Przez posunięcie w tekście Białe bronią pośrednio pieśzka2, ale Czarne z łatwością przedzierają się przez tę obronę.

¹²⁾ Albo 16. Wec1, G×f4 (H×b4, W×e3!) H×f4; 18. H×b4, We2; 19. Wf1, W×c2; 20. H×b7, Wd8; 21. H×a7, h5! i Czarne osiągają przewagę, gdyż grozi Wd6-f6 lub g6, jak również h5-h4-h3.

¹³⁾ O wiele lepiej niż 17... G×f4, ponieważ posunięcie w tekście zniewala Białe do osłabienia ich roszady.

¹⁴⁾ Robi miejsce dla króla i wymusza — grożąc h4 — osłabienie roszady.

¹⁵⁾ Dobrze obmyślane ale zarazem konieczne posunięcie obronne: przez chwilowe zaofiarowanie drugiego pieśzka osiągają Białe wymianę czarnego gońca, mierzącego w stronę ich roszady a równocześnie odpierają piękną groźbę... W×h4 (Jeśli teraz 22... W×h4; 23. We8+, W×e8; 24. W×e8+, Kh7; 25. g×h4, Hg4+; 26. Kf1 i król ratuje się).

¹⁶⁾ Godne uwagi posunięcie, które składa świadectwo, rafinowanego stylu, żarliwego temperamentu i indywidualności nowego mistrza świata.

Inny gracz nie odstępowalby od obrony Pd4, wykonując bezwzględnie brutalne posunięcie 30... d4. Partja byłaby może i w tym wypadku wygrana, choć po wielu trudach. W każdym razie Białe stawiałyby bardzo długie opór.

Plan Aljechina jest efektywniejszy i głębszy: Przez zwrócenie zdobytego pieśzka, oddala on z gry czarną wieżę i rozpoczyna zwycięski atak na króla, co jest przecież głównym przedmiotem partji szachów.

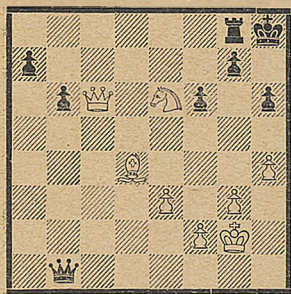
45. PIESZKIEM HETMAŃSKIM, P. II.

Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.

1. d4, Sf6; 2. c4, e6; 3. Sc3, d5; 4. Gg5, Ge7; 5. e3, 0-0; 6. Sf3, Sbd7; 7. Wc1, c6; 8. Hc2, a6; 9. c×d5, S×d5; 10. G×e7, H×e7; 11. Ge2, We8; 12. 0-0, S×c3; 13. H×c3, e5; 14. Wfd1, e×d4; 15. S×d4, Sf6; 16. Gf3, Gg4; 17. G×g4, S×g4; 18. Sf5, Hf6; 19. H×f6, S×f6; remis.

46. PIESZKIEM HETMAŃSKIM, P. III.**J. R. Capablanca - Dr. A. Aljechin.**

1. d4, Sf6; 2. Sf3, b6; 3. g3, Gb7; 4. Gg2, c5; 5. 0 0¹⁾, c×d4; 6. S×d4, G×g2; 7. K×g2, d5²⁾; 8. c4!, e6³⁾; 9. Ha4+, Hd7⁴⁾; 10. Sb5, Sc6; 11. c×d5, e×d5⁵⁾; 12. Gf4, Wc8; 13. Wc1!, Gc5⁶⁾; 14. b4, G×b4⁷⁾; 15. W×c6; W×c6; 16. H×b4, Se4; 17. Sd2, S×d2; 18. H×d2, 0-0; 19. Wd1, Wc5; 20. Sd4, We8; 21. Sb3, Wcc8; 22. e3; Ha4; 23. H×d5, Wc2⁸⁾; 24. Wd2, W×a2; 25. W×a2, H×a2; 26. Hc6, Wf8; 27. Sd4; Kh8; 28. Ge5, f6⁹⁾; 29. Se6, Wg8; 30. Gd4, h6; 31. h4!¹⁰⁾, Hb1 (diagr.); 32. S×g7!, Hg6¹¹⁾; 33. h5, Hf7; 34. Sf5, Kh7; 35. He4, We8; 36. Hf4, Hf8; 37. Sd6, We7; 38. G×f6, Ha8+; 39. e4, Wg7; 40. G×g7, K×g7; 41. Sf5+, Kf7; 42. Hc7+, poddaje.



UWAGI V. SOULTANBEIEFFA W „L'ECHIQUEUR“:

¹⁾ Najlepiej; 5. d×c5 daje Czarnym swobodną grę: 5... b×c5; 6. c4, g6!; 7. Sc3, Gg7; 8. 0-0, d6; (Canal-Grünfeld, Meran, 1926), albo: 7. b3, Gg7; 8. Gb2, 0-0; 9. 0-0, Sc6; (Rubinstein-Nimcowicz, Marienbad 1925.)

²⁾ Ma się wrażenie, że to, jak i następne posunięcie uczyniły Czarne, nie biorąc pod uwagę odpowiedzi przeciwnika w 9 posunięciu. Unikając wejścia na znane tory: 7... g6 z nast. 8... Gg7 i 9... 0-0 (bardzo dobrym jest również manewr, zalecany przez Saemisch: 7... g6; 8. c4, Hc8; 9. Hd3, Sc6 i potem, jak w partii Varlin-Saemisch, turniej w Spaa, 1926: 10. S×c6, H×c6+; 11. Hf3, H×f3; 12. K×f3 z całkowitą równowagą). Czarne postanawiają widocznie wynaleźć nowy sposób gry w tej odmianie, próba, której błędne strony wykazuje precyzyjna gra Capablanka

³⁾ Konsekwentnie, lecz wprost fatalnie. Należało bić pieszką i pozostawić Białym nieznaczny przewagę pozycji, np.: 8... d×c4; 9. Ha4+, Hd7; 10. H×c4, Hd5+ (lub 10... Hc7+; 11. f3, e5; 12. Sb5, Sc6!); 11. H×d5, S×d5; 12. e4. Jeśli Białe grają w 10 pos. Sb5 (zamiast H×c4), wówczas 10... Sc6; 11. Gf4, e5!; 12. G×e5, S×e5; 13. Sc7+, Kd8; 14. H×d7+, K×d7; 15. S×a8, Gd6; albo 11. Wd1, Hb7!; 12. f3, a6 z następnym b5.

⁴⁾ Albo też: 9... Sbd7; 10. c×d5, e×d5; 11. Gg5 z następnym opanowaniem linii c i d.

⁵⁾ Słabiej byłoby 11... H×d5 lub 11... S×d5 z powodu 12. e4!, poczem Wd1.

⁶⁾ I. Rabinowicz wskazuje następującą odmianę: 13... Se4; 14. Sc7+, W×c7; 15. G×c7, Sc5; 16. Hf4, Se6; 17. Ha4, Sc5 i remis przez powtarzanie posunięć. Na 14. b4 mogą Czarne prawdopodobnie grać... Gd6.

⁷⁾ Lub 14... S×b4; 15. Sd6, i zdobywa jakość. Dwa następne posunięcia Białych rozstrzygają o losie partii

⁸⁾ Nie odrazu 23... H×a2?; 24. Wa1, H∞; 25. W×a7.

⁹⁾ Musowe, z powodu groźby ofiary gońca na g7: 29. G×g7+, K×g7; 30. Sf5+, Kg8; 31. Hf6. Na 28... Wg8 nastąpiłoby 29. h4 i nast. h5-h6.

¹⁰⁾ Przedwcześnie byłoby 31. S×g7, W×g7; 32. H×f6, Hd5+!; 33. ∞, Hg5

¹¹⁾ Jeśli 32... W×g7; 33. H×f6, Hh7; 34. Hf8+, Hg8; 35. G×g7+ albo 33... He4+; 34. Kg1, Hb7; 35. H×h6+, Kg8; 36. H×g7+ i t. d.

47. PIESZKIEM HETMAŃSKIM, P. IV.**Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.**

1. d4, Sf6; 2. c4, e6; 3. Sc3, d5; 4. Gg5, Ge7; 5. e3, 0 0; 6. Sf3, Sbd7; 7. Wc1, c6; 8. a3, a6; 9. Hc2, We8; 10. Gd3, h6; 11. Gf4, d×c4; 12. G×c4, b5; 13. Ga2, Gb7; 14. 0 0, c5; 15. d×c5, S×c5; 16. Wfd1, Hb6; 17. Ge5, Wac8; 18. He2, Sce4; 19. Gd4, Gc5; 20. S×e4, G×d4; 21. S×d4, G×e4; 22. Gb1, W×c1; 23. W×c1, G×b1; 24. W×b1, Wc8; 25. He1, Hb7; 26. h3, Se4; 27. Se2, Hd5; 28. Wc1, W×c1; 29. H×c1, Hc5; 30. H×c5, S×c5; 31. Sd4, Kf8; 32. b4, Sa4; 33. Kf1, Sb6; 34. Sb3, Sc4; 35. Sc5, S×a3; 36. S×a6, Ke7; 37. Ke2, Kd6;

38. Kd3, Sc4; 39. Sc5, f5; 40. Kc3, Kd5; 41. Sa6, Kd6; 42. Sc5, Sb6; 43. Sd3, e5; 44. Kb3, Sc4; 45. Kc3, Kd5; 46. Sc5, Sb6; 47. Kd3, g5; 48. Sa6, e4+; 49. Kc3, Kc6; Remis.

48. GAMBIT HETMAŃSKI, P. V.**J. R. Capablanca - Dr. A. Aljechin.**

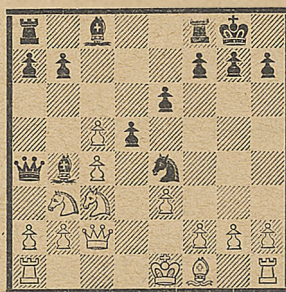
1. d4, d5; 2. c4, e6; 3. Sc3, Sf6; 4. Gg5, Sbd7; 5. e3, c6; 6. a3, Ge7; 7. Sf3, 0-0; 8. Gd3, d×c4; 9. G×c4, Sd5; 10. G×e7, H×e7; 11. Wc1, S×c3; 12. W×c3, e5; 13. d×e5, S×e5; 14. S×e5, H×e5; 15. 0 0. Ge6; 16. G×e6, H×e6; 17. Wd3, Hf6; 18. Hb3, He7; 19. Wfd1, Wad8; 20. h3, W×d3; 21. W×d3, g6; 22. Hd1, He5; 23. Hd2, a5; 24. Wd7, b5; 25. Hc3, H×c3; 26. b×c3, Wc8; 27. Kf1, Kg7; 28. Wa7, a4; 29. c4, Kf6; 30. Wa5, Ke6; 31. Ke2, b×c4; 32. Wc5, Kd6; 33. W×c4, Wa8; 34. Wd4+, Ke6; 35. Kd3, c5; 36. Wh4, h5; 37. g4, h×g4; 38. W×g4, Kd6; 39. Wf4, f5; 40. Wh4, Kd5; 41. Kc2, Wa6; 42. Kc3, remis.

49. GAMBIT HETMAŃSKI, P. VI.**Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.**

1. d4, Sf6; 2. c4, e6; 3. Sc3, d5; 4. Gg5, Sbd7; 5. e3, Ge7; 6. Sf3, 0-0; 7. Wc1, c6; 8. Gd3, d×c4; 9. G×c4, Sd5; 10. G×e7, H×e7; 11. Se4, Hb4+; 12. Hd2, H×d2+; 13. K×d2, Wd8; 14. Whd1, Sd5f6; 15. S×f6+, S×f6; 16. Gb3, Kf8; 17. Ke2, Ke7; 18. Se5, Gd7; 19. f3, Ge8; 20. e4, Sd7; 21. Sc4, Sb6; 22. Se3, Wd7; 23. a4, Wad8; 24. a5, Sa8; 25. d5, c×d5; 26. e×d5, Wc7; 27. d×e6, W×d1; 28. Sf5+, Kf6; 29. W×d1, f×e6; 30. Sd6, Gg6; 31. Wd4, Wc5; 32. Wb4, b6; 33. a×b6, S×b6; 34. Kd2, Ke7; 35. Se4, G×e4; 36. W×e4, Sd5; 37. G×d5, W×d5+; 38. Kc3, a5; 39. Wc4, h5; 40 h4, remis.

50. GAMBIT HETMAŃSKI, P. VII.**J. R. Capablanca - Dr. A. Aljechin.**

1. d4, d5; 2. c4, e6; 3. Sf3, Sbd7; 4. Sc3, Sf6; 5. Gg5, c6; 6. e3, Ha5; 7. Sd2¹⁾, Gb4; 8. Hc2, 0-0; 9. Gh4!²⁾, c5; 10. Sb3, Ha4; 11. G×f6, S×f6; 12. d×c5, Se4!³⁾ (diagram); 13. c×d5, G×c3+; 14. b×c3, S×c5; 15. Wd1!, e×d5; 16. W×d5, S×b3?⁴⁾; 17. a×b3, Hc6; 18. Wd4, We8; 19. Gd3, H×g2⁵⁾; 20. G×h7+, Kf8; 21. Ge4, Hh3; 22. Hd2, Ge6; 23. c4⁶⁾, a5; 24. Wg1, H×h2; 25. Wh1, Hc7; 26. Hb2!⁷⁾, Hc5⁸⁾; 27. Gd5, Wa6; 28. We4, Wd6; 29. Wh7! Ke7⁹⁾; 30. H×g7, Kd8; 31. G×e6, f×e6; 32. H×b7, Hb4+; 33. H×b4, a×b4; 34. c5, Wc6; 35. W×b4, W×c5; 36. Wa7, poddaje.



UWAGI:

¹⁾ Na 7. c×d5 mogą Czarne grać najlepiej, jak wskazuje Bogoljubow: 7... S×d5; 8. Hb3, Gb4; 9. Wc1, e5!; Tartakower zaleca w swej książce „Turniej w New-Yorku 1927“: 7. G×f6! S×f6; 8. Gd3, Gb4; 9. Hc2, 0-0; 10. 0-0, We8; 11. Se5

²⁾ Albo też: 9. Ge2 (9. Gd3?, d×c4), e5!; 10. d×e5, Se4; — lub 9. Gf4, We8; 10. Ge2, e5! — wreszcie 9. G×f6, S×f6 i Czarne mają przewagę w parze gońców.

³⁾ To śmiałe, lecz zdaje się poprawne posunięcie, wykonał Aljechin po przeszło godzinnym namyśle.

⁴⁾ Dr. Em. Lasker i Vidmar wskazują, że po 16... b6 z nast. Gb7 lub Ge6 mogły Czarne osiągnąć mocną i swobodną pozycję — równoważącą prawdopodobnie stratę pieszka.

⁵⁾ Jeśli 19... g6 lub h6, wówczas 20. Ge4 a następnie ewentualnie h4.

⁶⁾ 23. G×b7?, Wb8; 24. G∞, W×b3 z kontr-atakiem.

⁷⁾ Aby niedopuszczyć do 27. Ha3+.

⁸⁾ Inne posunięcia również nie ratowały partii np.: 29... g6; 30. Hf6 z matem na h8. — 28... f6; 30. Wh8+ z wygraną gońca — 29... W×d5; 30. H×g7+, Ke7; 31. W×e6+; K×e6; 32. H×f7+.

51. GAMBIT HETMAŃSKI, P. VIII.

Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.

1. d4, Sf6; 2. c4, e6; 3. Sc3, d5; 4. Gg5, Sbd7; 5. e3, Ge7; 6. Sf3, 0-0; 7. Hc2, c5; 8. c×d5, c×d4; 9. S×d4, S×d5; 10. G×e7, H×e7; 11. S×d5, e×d5; 12. Gd3, Hb4+; 13. Hd2, H×d2+; 14. K×d2, Se5; 15. Ge2, Gd7; 16. Wac1, Wfc8; 17. b3, Kf8; 18. f4, Sc6; 19. Gb5, Ke7; 20. G×c6, b×c6; 21. Wc5, a5; 22. Whc1, Kd6; 23. Wc1c3, Wa6; 24. Sb5+, Kc7; 25. Sd4, Kd6; 26. e4, d×e4; 27. Ke3, Wb8; 28. Sf5+, G×f5; 29. W×f5, f6; 30. Wc4, Wb5; 31. Wd4+, Ke6; 32. W×b5, c×b5; 33. W×e4+, Kf7; 34. Wd4, Wc6; 35. Wd7+, Kg6; 36. Kd2, Wc5; 37. Wa7, b4; 38. g4, h5; 39. h3, h4; 40. f5+, Kh6; 41. Wa8, Kh7; 42. Ke3, Wc3+; remis.

52. GAMBIT HETMAŃSKI, P. IX.

J. R. Capablanca - Dr. A. Aljechin.

1. d4, d5; 2. c4, e6; 3. Sc3, Sf6; 4. Gg5, Sbd7; 5. e3, c6; 6. Hc2, Ha5; 7. c×d5, S×d5; 8. e4, S×c3; 9. Gd2, Ha4; 10. H×c3, a5; 11. Sf3, Gb4; 12. Hc1, 0-0; 13. a3, G×d2+; 14. H×d2, e5; 15. Wc1, e×d4; 16. Wb4, Hb5; 17. W×d4, Hc5; 18. Ge2, He7; 19. 0-0, Sc5; 20. He3, Gg4; 21. h3, G×g4; 22. G×f3, Wfd8; 23. Whd1, Se6; 24. W×d8+, W×d8; 25. Ha7, W×d1+; 26. G×d1, Hc7; 27. Gb3, h3; 28. G×e6, f×e6; 29. Hd4, c5; 30. Hc4, He5; 31. f4, H×f4; 32. H×e6+, Kh7; 33. Hd5, Hc1+; remis.

53. GAMBIT HETMAŃSKI, P. X.

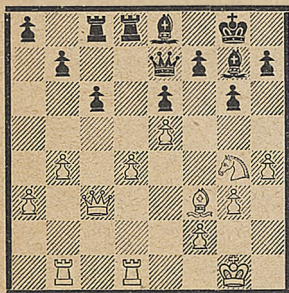
Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.

1. d4, Sf6; 2. c4, e6; 3. Sc3, d5; 4. Gg5, Sbd7; 5. e3, Ge7; 6. Sj3, 0-0; 7. Hc2, c5; 8. c×d5, S×d5; 9. S×d5, e×d5; 10. G×e7, H×e7; 11. Gd3, g6; 12. d×c5, S×c5; 13. Wc1, S×d3+; 14. H×d3, Gf5; 15. Hd4, Ge4; 16. 0-0, G×f3; 17. g×f3, Hg5+; 18. Kh1, Hf5; 19. Kg2, Hg5+; 20. Kh1, Hf5; remis.

54. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XI.

J. R. Capablanca — Dr. A. Aljechin

1. d4, d5; 2. c4, e6; 3. Sc3, Sf6; 4. Gg5, Sbd7; 5. e3, c6; 6. Sf3, Ha5; 7. Sd2, Gb4; 8. Hc3, d×c4¹⁾; 9. G×f6, S×f6; 10. S×c4, Hc7; 11. a3²⁾, Ge7; 12. Ge2, 0-0; 13. 0-0, Gd7; 14. b4, b6; 15. Gf3, Wac8; 16. Wfd1, Wfd8; 17. Wac1, Ge8³⁾; 18. g3, Sd5; 19. Sb2, Hb8⁴⁾; 20. Sd3, Gg5⁵⁾; 21. Wb1, Hb7; 22. e4⁶⁾, S×c3⁶⁾; 23. H×c3, He7; 24. h4⁷⁾, Gh6; 25. Se5, g6; 26. Sg4, Gg7; 27. e5⁸⁾ (diagram), h5; 28. Se3, c5¹⁾; 29. b×c5, b×c5; 30. d5, e×d5; 31. S×d5, He6; 32. Sf6+, G×f6; 33. e×f6, W×d1+; 34. W×d1, Gc6; 35. We1, Hf5; 36. We3, c4¹⁾; 37. a4, a5⁹⁾; 38. Gg2, G×g2; 39. K×g2, Hd5+; 40. Kh2, Hf5; 41. Wf3, Hc5¹⁰⁾; 42. Wf4, Kh7¹¹⁾; 43. Wd4, Hc6¹⁾; 44. H×a5, c3¹⁾; 45. Ha7, Kg8; 46. He7, Hb6¹²⁾; 47. Hd7, Hc5;



48. We4, H×f2+; 49. Kh3, Hf1+; 50. Kh2, Hf2+; 51. Kh3, Wf8; 52. Hc6, Hf1+; 53. Kh2, Hf2+; 54. Kh3, Hf1+; 55. Kh2, Kh7¹³⁾; 56. Hc4, Hf2+; 57. Kh3, Hg1; 58. We2, Hf1+; 59. Kh2, H×f6; 60. a5, Wd8; 61. a6, Hf1; 62. He4, Wd2; 63. W×d2, c×d2; 64. a7, d1H; 65. a8H, Hg1+; 66. Kh3, Hdf1+; 67. Białe poddają.

¹⁾ Posunięcie to — zalecane przez Griffitha w „Modern Chess Openings“ — zmusza Białe do wymiany na f6 (9. Gh4?, b5!).

²⁾ W związku z 14 pos., służy do blokady skrzydła hetmańskiego (punkt c5).

³⁾ Czarne bronią się według systemu, za którym oświadczył się swego czasu Rubinstein.

⁴⁾ Groziło 20. S×d5, e×d5, poczem Pc6 pozostałby słabym.

⁵⁾ Białe powinny się były wstrzymać z tem posunięciem, osłabiającem Pd4; ponieważ jednak Czarne nie mogą się narazie osłabić przez c5, chce Capablanca za wszelką cenę ująć inicjatywę.

⁶⁾ Słabiej byłoby 22... Sf6; 23. h4, Gh6; 24. e5, Sd5; 25. Se4 i skoczek osadza się na d6.

⁷⁾ Coby powiedział Steinitz o takim stanowisku pieśzka?

⁸⁾ To posunięcie strategicznie słabsze — z powodu stanowczego osłabienia obu pieśzków — daje Czarnym sposobność do wykonania ich ciężkiej groźby ...c5.

⁹⁾ Albo: 37... G×a4; 38. We5, Hb1+; 39. Kg2, Hb3??; 40. Hd2, Kh7; 41. W×h5+, g×h5; 42. Hg5 i Czarne dla ochrony mata muszą ofiarować hetmana: 42... Hf3+; 43. K×f3, Gd1+; 44. Kg2, Wg8.

¹⁰⁾ Wydawałoby się, że Czarne grożą teraz 42... Hb4, a co najmniej posunięcie to wykonają prędzej czy później. Aljechin jednak, podobnie jak w partii I-szej, przychyła szale zwycięstwa na swą korzyść nie tym posunięciem brutalnym, ale atakiem na białego króla.

¹¹⁾ Jeśli 42... Hb4; 43. He3, c3; 44. Wf5!

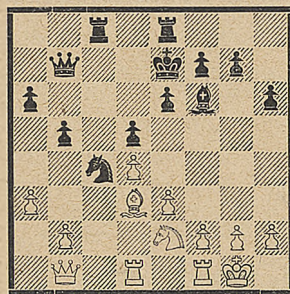
¹²⁾ 46. c2?; 47. Wd8+, W×d8; 48. H×d8, Kh7; 49. He7, He6; 50. Hc7 z ratunkiem.

¹³⁾ Przygotowuje atak matowy przez: 56... Hf2+; 57. Kh3, Hf1+; 58. Kh2, Wd8. Z tego względu Białe nie mogą zdobyć pieśzka e4 przez następne posunięcie Wc4.

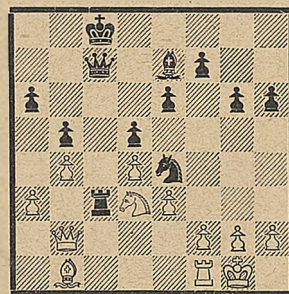
55. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XII.

Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.

1. d4, Sf6; 2. c4, e6; 3. Sc3, d5; 4. Gg5, Ge7; 5. e3, 0-0; 6. Sf3, Sbd7; 7. Wc1, c6; 8. a3, a6; 9. Hc2, h6; 10. Gh4, We8; 11. Wd1, b5¹⁾; 12. c×d5, c×d5; 13. Gd3, Gb7; 14. 0-0, Wc8; 15. Hb1, Ha5; 16. Se2²⁾, Sb6; 17. Se5, Sc4; 18. G×f6, G×f6; 19. Gh7+, Kf8; 20. Sd7+, Ke7; 21. Sc5, Hb6; 22. S×b7, H×b7; 23. Gd3³⁾, Wc7; 24. Ha2, Wec8; 25. b3, Sd6; 26. Hd2, Hb6⁴⁾; 27. Wc1, Kd7; 28. W×c7+, W×c7; 29. Gb1⁵⁾, Ge7; 30. Sf4, Kc8; 31. He2, g6⁶⁾; 32. Sd3, Se4; 33. b4, Wc3; 34. Hb2, Hc7??⁷⁾; 35. Sc5, G×c5; 36. d×c5, He5; 37. f4, Hg7⁸⁾; 38. G×e4, d×e4; 39. Kf2, Hf6; 40. g3, g5; 41. Wc1, poddaje.



Pozycja po 23. Gd3



Pozycja po 34... Hc7

UWAGI M. WÓJCICKA:

¹⁾ Czarne nie chcą przez 11... d×c4 ułatwić przeciwnikowi rozwój gońca — bez straty tempa — grają b5, muszą jednak po 12. c×d5, odbić pieśzkiem c, przez co ograniczają działanie gońca na skośnej a1—h8 a także oddają pole c5, w posiadanie Białych.

²⁾ Zapoczątkowanie głęboko obmyślonego planu strategicznego, mającego na celu — przez wymianę Gb7 i Sf6 — zmniejszenie nacisku Czarnych na pole e4.

³⁾ Ten cały manewr Białych był logicznym następstwem posunięć 11. Wd1 i 12. c×d5.

⁴⁾ Groziło 27. Ha5.

⁵⁾ Robi miejsce dla skoczka (Se2—f4—d3—e5).

⁶⁾ Zapobiega groźbie Hg4, n. p.: 32... Kb7; 33. Hg4, g6; 34. G×g6, f×g6; 35. H×e6, Se4; 36. H×b6+!

⁷⁾ Fatalne przeoczenie! Czarne powinny były wrócić wieżą na c7 i następnie przeprowadzić skoczką na c4. Zdaje się, że kłeska w poprzedniej partii podziałała demoralizująco na Capablanca, skoro nie przewidział on następstw, widocznych dla przeciętnego szachisty.

⁸⁾ Albo 37... Hf6; 38. Wf2 i następnie Wc2.

56. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XIII.

J. R. Capablanca - Dr. A. Aljechin.

1. d4, d5; 2. c4, e6; 3. Sc3, Sf6; 4. Gg5, Sbd7; 5. e3, Ge7; 6. Sf3, 0—0; 7. Wc1, a6; 8. a3, h6, 9. Gh4, d×c4; 10. G×c4, c5; 11. d×c5, S×c5; 12. Ge2, b6; 13. 0—0, Gb7; 14. Sd4, Sd5; 15. G×e7, S×e7; 16. b4, Se4; 17. S×e4, G×e4; 18. Gf3, G×f3; 19. H×f3, Hd7; 20. Sc6, Wac8; 21. S×e7+, H×e7; 22. Wc6, Hb7; 23. Wfcl, Wfd8; 24. h3, W×c6; 25. H×c6, H×c6; 26. W×c6, Wd1+; 27. Kh2, Wd3; remis.

57. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XIV.

Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.

1. d4, d5; 2. c4, e6; 3. Sf3, Sd7; 4. Sc3, Sgf6, 5. Gg5, Ge7; 6. e3, 0—0; 7. Wc1, c6; 8. He2, a6; 9. a3, h6; 10. Gh4, We8; 11. c×d5, e×d5; 12. Gd3, Sh5; 13. G×e7, W×e7; 14. 0—0, Shf6; 15. h3, Se8; 16. Se2, Sd6; 17. Sg3, Sf8; 18. Se5, f6; 19. Sg6, S×g6; 20. G×g6, Ge6; 21. Se2, Hd7; 22. Sf4, Gf5; 23. G×f5, H×f5; 24. H×f5, S×f5; 25. Sd3, Sd6; remis.

58. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XV.

J. R. Capablanca - Dr. A. Aljechin.

Od 1 do 12 posunięcia, jak w partji XIII-tej; 13. H×d8, G×d8; 14. 0—0, Sb3; 15. Wac1, Gb7;

16. Sd2, S×d2; 17. W×d2, Se4; 18. S×e4, G×h4; 19. Sd6, Gd5; 20. e4, Wfd8; 21. S×f7, K×f7; 22. e×d5, W×d5; 23. W×d5, e×d5; 24. Wd1, Gf6; 25. Gf3, Wc8; 26. G×d5+, Ke7; 27. b3, Gb2; 28. a4, Wc1; 29. W×c1, G×c1; remis.

59. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XVI.

Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.

Od 1 do 11 posunięcia, jak w partji VI-tej. 11... Sd5—f6; 12. Sg3, Hb4+; 13. Hd2, H×d2+; 14. K×d2, b6; 15. e4, Wd8; 16. e5, Se8; 17. Ke3, Gb7; 18. Wd1, c5; 19. d5, e×d5; 20. G×d5, G×d5; 21. W×d5, Sc7; 22. Wd2, Sf8; 23. Wcd1, W×d2; 24. W×d2, remis.

60. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XVII.

J. R. Capablanca - Dr. A. Aljechin.

Od 1—7 posunięcia, jak w partji XIII; 8. a3, b6; 9. c×d5, e×d5; 10. Gd3, Gb7; 11. 0—0, c5; 12. d×c5, b×c5; 13. He2, We8; 14. Gc2, Hb6; 15. Wfd1, Wad8; 16. Sa4, Hb5; 17. H×b5, a×b5; 18. Sc3, Gc6; 19. Gd3, c4; 20. Gf5, b4; 21. a×b4, G×b4; 22. Sd4, Gb7; 23. G×d7, W×d7; 24. G×f6, G×f6; 25. Sde2, Gd6; 26. Wc2, Ge5; 27. Wcd2, Wc7; 28. Wa1, Kg7; 29. g3, Wc5; 30. Wa7, Wb8; 31. Sd4, Kg6; 32. f4, Gc7; 33. Kf2, Wa5; 34. W×a5, G×a5; 35. g4, h5; 36. g×h5+, K×h5; 37. Kf3, Wg8; 38. Wg2, W×g2; 39. K×g2, Kg4; 40. h3+, Kh4; 41. Sf5+, Kh5; 42. Kg3, Gb4; 43. Sd4, Kg6; 44. Kg4, f5+; 45. Kg3, Kf6; 46. Sf3, Gc5; 47. Kf2, Gb4; 48. Sg5, Gd6; 49. Sf3, Gb4; 50. h4, Kg6; 51. Se2, Ge8; 52. Sg3, Ge6; 53. h5+, Kg6; 54. Ke2, Ge7; 55. Kd2, Gd8; 56. Sd4, Ge8; 57. Kc2, Ga5; 58. Kd1, Gb4; 59. Ke2, Gd7; remis.

WIADOMOŚCI

Klub szachowy „Hetman” rozwijał w roku 1927 bardzo ożywioną działalność. W urządzonym dorocznym Turnieju o mistrzostwo Klubu za rok 1927 pierwsze miejsce zdobył p. M. Wójcik (9½ punktów), drugie J. Sokółowski 5½ p.

Poza tem rozegrane zostały w ciągu roku trzy turnieje klubowe dla „juniorów”, wyposażone w cenne nagrody. W turniejach tych zdobywali kolejno I miejsce pp. inż. Wł. Łasiński, inż. R. Wołoszyński i Wł. Malinowski. Piękne rezultaty osiągnął p. St. Kucharczyk biorący w turniejach tych udział „hors concours”.

Dążąc do ożywienia życia szachowego między klubowego, Klub „Hetman” rozegrał w ciągu roku 6 matchów z innemi klubami, a mianowicie z Akadem. Kolem Lwówian 5 matchów z wynikami; 7½:3½, 2½:2½, 3:3, 3:2 oraz 5½:2½ na korzyść „Hetmana”. Match rozegrany z Kolem szachistów „Sokół II.” na 11 szachownicach skończył się wynikiem 3½:7½ na korzyść „Sokoła”.

Klub „Hetman” brał żywy i czynny udział w zorganizowaniu Turnieju o mistrzostwo Lwowa, jak również w organizowaniu Okręgowego Związku Szachowego.

Klub liczy około 200 członków, posiada bogaty inwentarz i obfitą bibliotekę.

Lokal Klubu mieści się w „Kawiarni Europejskiej”, której właściciel odnosi się wprost z wyjątkową życzliwością do klubu.

Klub szachowy „Ak. Koła Lwówian” jest jednym z najczynniejszych klubów we Lwowie. W ciągu rocznego istnienia rozegrał szereg matchów, wychodząc z nich kilkakrotnie zwycięsko. Urządził też klub trzy turnieje wewnętrzne. W pierwszym kwalifikacyjnym zwyciężył S. Limbach 8 p. (z 10), 2. i 3. W. Pomohaczi i O. Słobodzan po 7½ i t. d. II. turniej. 1. W. Pomohaczi 5 p., 2. T. Horak 4½ p., 3. i 4. O. Balcar i Frączek po 4 p. W turnieju o mistrz. klubu za rok 1927 tytuł mistrza zdobył Frączek 5 p., 2. Balcar 4 p., 3. W. Pomohaczi 3 p. (W dwu ostatnich turniejach Limbach i Słobodzan nie brali udziału). Obecnie klub bierze czynny udział w organizowaniu Okręgowego Związku Szachowego. W. P.

Z Krakowskiego Klubu Szachistów. Z powodu 35 lecia istnienia Klubu — rozgrywa się od 1-go października turniej jubileuszowy o mistrzostwo Klubu pod łaskawym protektoratem Pana Marszałka Piłsudskiego. — 22 graczy bierze udział w turnieju — między zaproszonymi jest siedmiu członków z oficerskiego Klubu szachowego. — Turniej jest bardzo ożywiony. — Kilku graczy

ubiega się o mistrzostwo. — Zakończenie turnieju 31. grudnia 1927. Klub mieści się w Klubie Społecznym, Rynek gł. 32.

Match Holandia-Polska. Z inicjatywy p. W. Geiera (Włocławek) oraz p. J. W. Keeminka (Hilversum) doszedł do skutku nieficjalny match korespondencyjny Holandia-Polska w którym biorą udział następujący pary:

1. W. Geier (Włocławek) T. H. Gond (Utrecht). 2. W. Pomohaczi (Lwów) J. Keemink (Hilversum). 3. A. Wagner (Stanisławów) W. Kersing (Utrecht). 4. H. Friedmann (Lwów) S. L. de Brie (Utrecht). 5. S. Hermanowski (Aleksandrów Kujawski) Olland. 6. D. Szaniawski (Dąbrowa Górnicza) H. van Groninger. 7. E. Artanowski (Bochnia) N. M. Boekdrukker (Hilversum).

Partnerzy grają ze sobą po 2 partje równocześnie. Grę rozpoczęto w maju 1927 r. Dotychczas żadnej partji nie ukończono. Ponieważ dopuszczone są 10 par, kierownik matchu (na Polskę) przyjmie jeszcze 3 zgłoszenia silnych amatorów gry korespondencyjnej. Zgłoszenia skierować na adres: Prof. W. Geier, Włocławek, Piękarska 4.

Pan sierż. A. Warzewski poszukuje amatorów do gry korespondencyjnej, najchętniej z poza Lwowa. Adres: Lwów, ul. Zyblikiewicza 33, I. p.

Z powodu braku miejsca podamy warunki turnieju o puchar „Szachów”, w następnym numerze.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Sierż. A. Warzewski. Podobne notatki umieszczamy bezpłatnie. A. Brill, 2+ zamieścimy, 3+ za ciężki w układzie. Odpowiedź w sprawie Związku wysłaliśmy. Ludowicz, Łuck. Zadania otrzymaliśmy, zbadamy; Z. Biliński, Rawa-Ruska, List wysłaliśmy.

OD REDAKCJI I ADMINISTRACJI

Uprasza się na wszelką korespondencję w celu odpowiedzi, dołączyć znaczek pocztowy.

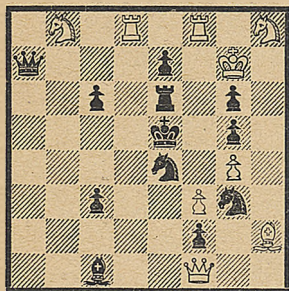
FUNDUSZ WYDAWNICZY MIES. „SZACHY”

W. P. Dr. Jan Poratyński, właściciel apteki we Lwowie, złożył 10 zł na powyższy fundusz, za co serdecznie Mu dziękujemy i upraszamy naszych Przyjaciół o naśladowanie.

DZIAŁ KOMPOZYCJI

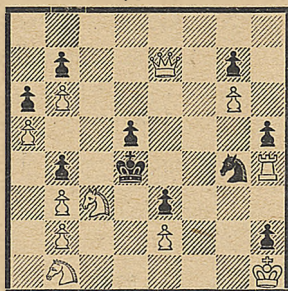
Pod redakcją S. Limbacha.

E. Wolański, Tarn. Góry
(Oryginalne)



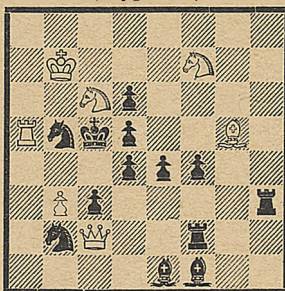
Nr. 131. Mat w 2 posun.

Orest Słobodzian, Lwów
(Oryginalne)



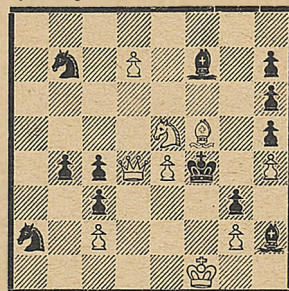
Nr. 132. Mat w 2 posun.

E. Wolański, Tarn. Góry
(Oryginalne)



Nr. 133. Mat w 3 posun.

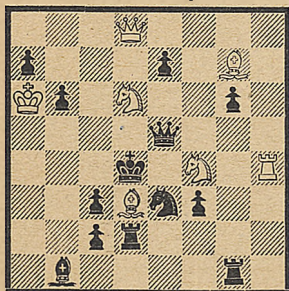
M. Wróbel, Warszawa
(III nagr. Szachm. Listok 1927)



Nr. 134. Mat w 3 posun.

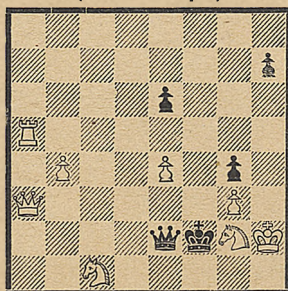
Z MIĘDZYNARODOWEGO KONKURSU „TROLLHÄTTANS SCHACKSÄLLSKAP“ 1927

M. Havel, Praga
(I i II ex aequo)



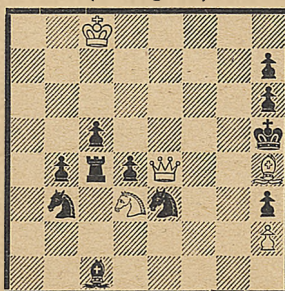
Nr. 135. Mat w 3 posun.

Dr. E. Palkoska, Praga
(I i II ex aequo)



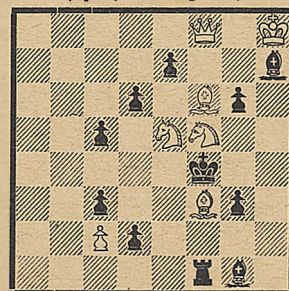
Nr. 136. Mat w 3 posun.

J. Scheel, Slemdal
(III. nagroda)



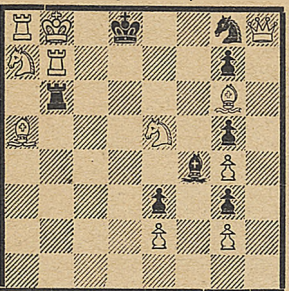
Nr. 137. Mat w 3 posun.

Dr. Fr. Rduch, Czerniowce
(Specjalna nagroda)



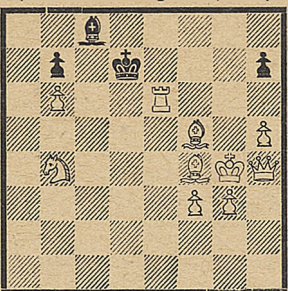
Nr. 138. Mat w 3 posun.

E. Wolański, Tarn. Góry
(Oryginalne)



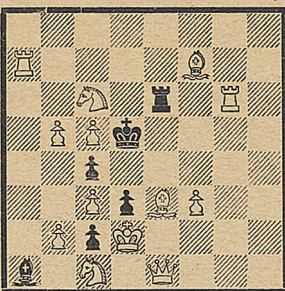
Nr. 139. Samomat w 2 pos.

O. Brennert, Berlin
(Chemnitzer Tageblatt, 1925)



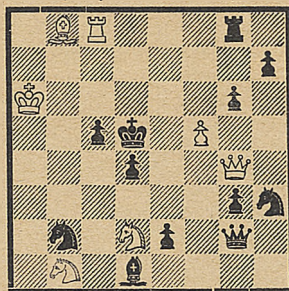
Nr. 140. Samomat w 4 pos.

O. Brennert, Berlin
(Oster. Schachrundschau 1925.)



Nr. 141. Samomat w 5 pos.

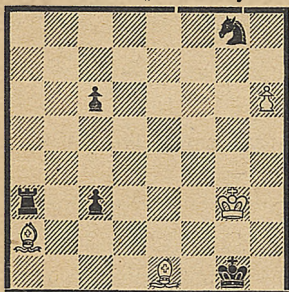
M. Wójcik, Lwów
(Kurier Polski 1924)



Nr. 142. Mat w 5 pos.

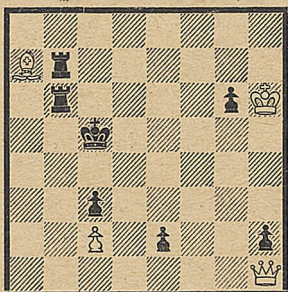
KOŃCÓWKI

K. A. L. Kubbel, Leningrad
(I. nagr. w konk. „Szachmaty“ 1925.)



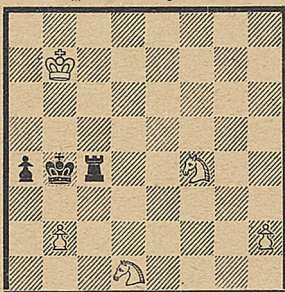
Nr. 4. Białe remisują

F. J. Prokop, Praga
(„Ceské Slovo“ 1925.)



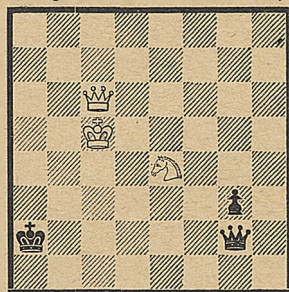
Nr. 5. Białe remisują

A. A. Troicki
(„Szachmaty“ 1925)



Nr. 6. Białe wygrywają

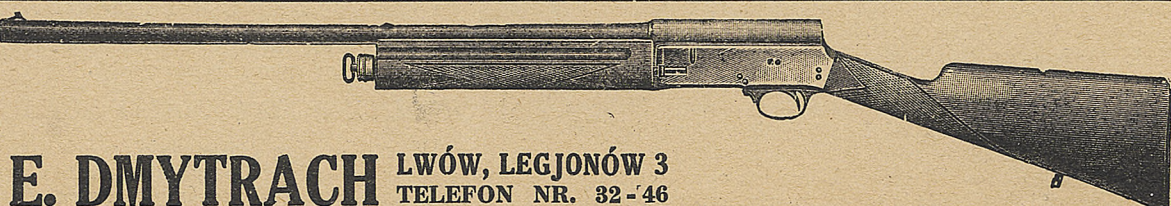
R. Reti
(„Kagans N. Schachnachr.“ 1925)



Nr. 7. Białe wygrywają

Rozwiązania zadań oraz wszelkie uwagi nadsyłać najpóźniej do 15 lutego 1928.

BRON
AMUNICJE
POLECA



E. DMYTRACH LWÓW, LEGJONÓW 3
TELEFON NR. 32-46

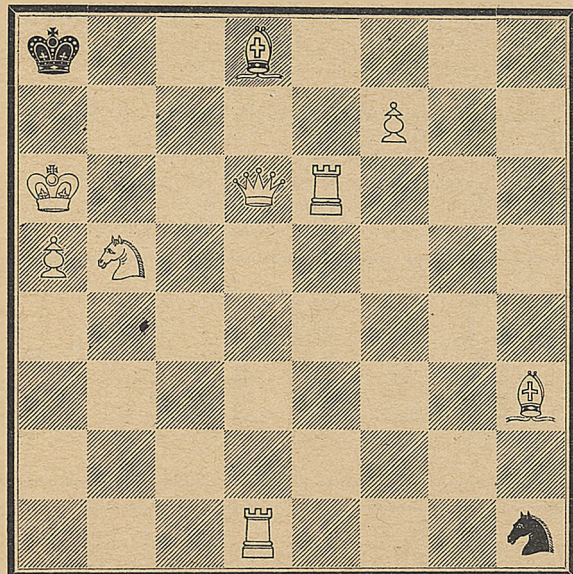
II. MIĘDZYNARODOWY KONKURS ROZWIĄZANIOWY

E. WOLAŃSKI, Tarnowskie Góry. (Oryginalne.)

(Poświęcone inż. W. Łasińskiemu.)

CZĘŚĆ I. TRYLOGJI

Król i skoczek (9+2=11).

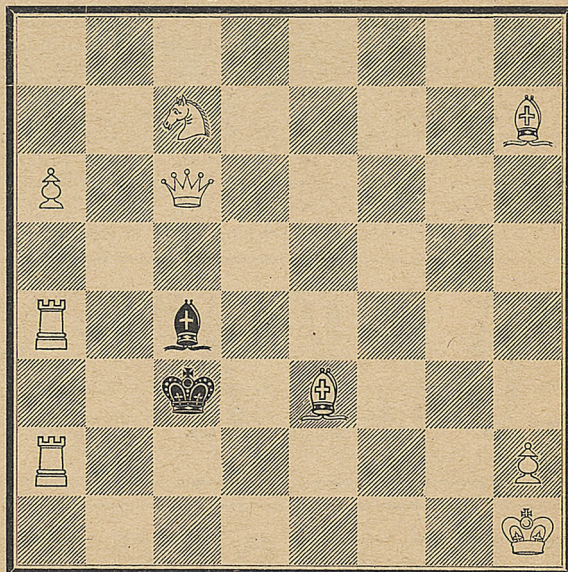


Nr. 143. Samomat w 11 posunięciach.

TRYLOGJA

CZĘŚĆ II. TRYLOGJI

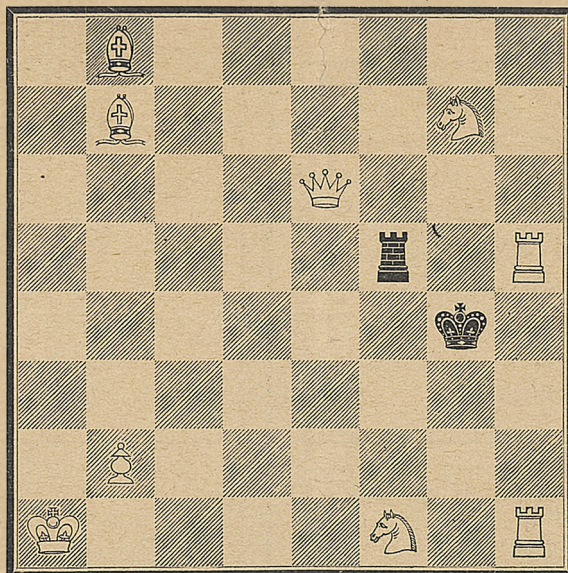
Król i giermek (9+2=11).



Nr. 144. Samomat w 11 posunięciach.

CZĘŚĆ III. TRYLOGJI

Król i wieża (9+2=11).



Nr. 145. Samomat w 11 posunięciach.

Rozpisujemy II. Konkurs rozwiązań dla 3 samomatów E. Wolańskiego.

Warunki Konkursu:

Za autorskie rozwiązanie jakoteż ewentualne uboczne 11 punktów, za częściowo uboczne 3 punkty, za dowód nierozwiązalności 5 punktów.

Nagrody według ilości punktów.

Nagrody:

1 nagrodę, książka szachowa ewentualnie w gotówce, ofiarowuje P. E. Wolański. Dalsze nagrody: półroczne i kwartalne prenumeraty „Szachów“.

Rozwiązania nadsyłać do Redakcji najdalej do 15. II. 1928 r.

Uwaga. W razie większej ilości uczestników w konkursie przewidziane są dalsze nagrody.

ROZWIĄZANIA ZADAŃ

Nr. 80 (Autor usuwa b. pieszka g5, a dostawia c. h5.

Nr. 120 (Kmietowicz). Brakuje na b7 czarny piech.

Nr. 6 (KWIECIEŃ 1926)

Nr. 93 (Drykier) 2+. 1. Gg6—h5

Nr. 94 (E. Gross). 2+. 1. d2—d4!

Nr. 95 (Kaszuba). 2+. 1. Sc7—b5.

Nr. 96 (Kopystyński) 2+. 1. Hh5—e1.

Nr. 97 (Rosberger) 2+. 1. Hh1—e4! Ub. rozw. 1. Se2—c3.

Nr. 98 (Tuszowski) 2+. 1. Sg8—e7!

Nr. 99 (Klemensiewicz) 3+. 1. Wc1—e1, ...K×d5; 2. Kb5, ...Kd7; 3. Hf8!

Nr. 100 (D. Przepiórka) 3+. 1. Hg6—c6!! gr. Sg6! Wg2; 2. S×f3! g×f3; 3. H×c8+! W tej odmianie kryje się dowód pierwszego posunięcia.

Nr. 101 (Skobowski) 3+. 1. Sf7—h8! Kd5; 2. Sg6.

Nr. 102 (Wróbel) 3+. 1. Sg7—e8! grozi Sd6+, ...G×c5; 2. Ha6+, ...Wc7; 3. S×c7.

Nr. 103 (Soukup) 4+. 1. Sd4—e2!, Kg4; 2. Sg1+, Kg3; 3. Hf3+, G×f3+; 4. Wg2+! G×g2+.

Nr. 104 (Ilanovic) 4+. 1. Sf1—d2! ...Gh7; 2. Hg5+, Gf5; 3. Sb1!, Sf2 (g3); 4. e4+, S×e4; 5. Sc3+, S×c3+. ...Sf2 (g3); 2. Hf3+, Se4; 3. Sb1!, Gh7; 4. Hf5+, G×f5; Sc3+, S×c3+.

Nr. 105 (Wróbel) 4+. 1. We3—g3, ...a2; 2. Hc3+, ...c3; 2. Ha2+, ...e3; 2. H×a3+.

Nr. 106 (Limbach) 4+. 1. Kg2—h2, h3; 2. Kg1! h2+; 3. Kh1, Kh3; 4. Sf2+, S×f2+.

Nr. 107 (Wolański) 4+. 1. a2—a4! ...b×a4; 2. Se2+, Kc4; 3. Hc6+, G×c6; 4. W×a4+, G×a4+. ...b4; 2. Se2+, Kc4; 3. Sc3+, Kd4; 4. Sd1, b3+. Dwie piękne odmiany.

Nr. 108 (Sassower) 4+. 1. Sg8—h6! Sg6; 2. Sf5! S×e5; 3. d×e5. Kc5; 4. Wc2+, W×c2+. 2... Sf4 (e7); 3. d5+ i t. d.

Nr. 109 (Silberstein). 1. 0-0-0!?, Kb3; 2. Wd3+, a4; 2. Kb1! Żart „prima-aprilisowy“ doskonale!

Nr. 110 (Wolf). 1. b5×c6!! („en passant“) e4; 2. Sc3, K×g5; 3. K×d6±.

Nadesłali: Lwów, Wł. Horak (93-110), S. Sadowy (93-96, 97 ub, 98-99, 101-102), Sz. Russ (93, 96, 97, ub), Jastrzębica, Ks. J. Matwijas (93-110). Brzeżany, B. Staruch (93-96, 97 ub, 98-106, 108, 110).



PRZEGLĄD PRASY SZACHOWEJ

L'Echiquier Nr. 34. przynosi artykuł L. Tugan-Baranowskiego „z Polski“ z portretem mistrza D. Przepiórki i partją Makarczyk-Kohn. Match Capablanca-Aljechin. Partje z mistrzostwa światowego, Londynu i t. d. Wiadomości. 11 zadań. 3 studia. Z zadań, jedno polskie S. Limbacha: 449. Ka5, Wc3, Gb8, h5, S:c5, e5, Pd2; Kd4, Wf6, Sf8, Pc4, c6, d5, e6, e7, 3±. Numer bardzo interesujący!

Magyar Sakkvila'g Nr. 12 zawiera 24 stron druku o bardzo bogatej treści. 17 zadań, 4 studia. Z zadań M. Wróbla: 415. Kg1, Hh4, Wc4, Gc1, Se1, e3, Pde5, f3; Kf4, Gd4, h3, Sg4, Pc2, c5, d6, f5, g2, g3; 2±. Zadanie z typu „White to play“. Dwa pouczają

jące studia H. Rincka: 157. Kc5, Gf2, Sa6, d8; Ka7, Hd8. Białe wygrywają. 158. Kh3, Gb3, g1, Sd5: Kf3, Gg8, Sg3; Białe wygrywają

„Revista de Sah“ Nr. 8—9 o 32 stronach druku przedstawia się bardzo okazale, tak pod względem treści, jak i formy zewnętrznej. Zawiera 16 part. z turnieju o mistrz. Rumunii, fot. mistrza Tyrolera, szereg karykatur uczestników turn. jakoteż artykułów o treści aktualnej. 15 zadań, w tem 4 polskie 715. E. Wolański. Kb8, Hc7, Wc3, d1l Ge4, Sd2, d6, Pb5, c6, e5. f2, g5; Kd4, Hb4, Wg1, Gb2, Sb1, Pb3; 2±. 721. M. Wróbel Kg3, Hb8, Wc1, Gf8, e2, Pc7, d6, d4, e3; Kd5, Wc5, g6, Ga8, b6. Sa4, Pd7, e4, f6, g5, g7, 3±. 722. M. Wróbel. Kd1, Hh5, Gh4, Sd3, f3, Pc2, c4, e3, f4, h3; Ke4, Gb3, g6, Sa2, f7, Pb4, b6, e6, f5; 3±. 723. S. Limbach. Ka2, Gc1, d5, Se1, g6, Pc4; Kd4, Wc7, Pa4, c5, d7, g7, 3±. 4 studia, w tem 2 polskie: 94. Wróbel. Kc8, Wc6, Se3, Pc4, e4, f5, g4; Ka8, Ha1, Sg7, Pd6, e7, h6, h7. Białe wygrywają. 95. Pomohaczi. Ka5, Wh7, Gh8, Pe4, h3; Ka8, Wc2, h2, Pa4, b5, f5. Białe wygrywają.

Tijdschrift v. d. N. Sch. B Nr. 10 przynosi 36 zadań i 4 studia. Z zadań E. Wolańskiego, 4863. Kh5, Hg8, Gc8, e5, Sc5, d2, Pa3; Kf5, We6, Pa4, e7. Samomat w 4 pos. z typu „Fatamorgana“. Poza tem numer zawiera szereg artykułów i partyj.

„OLKA“ Największy wybór TRYKOTAŻY RYNEK 35

LEON PROPST

LWÓW, PL. MARJACKI 3. TEL. 15-85

POLECA

SZACHY

I WSZELKIE GRY TOWARZYSKIE W WIELKIM WYBORZE. — WIECZNE PIÓRO DO NAPEŁNIANIA ORAZ NAPRAWA PIÓR WSZELKICH SYSTEMÓW.

TABLICE EMALJOWANE WYKONUJE
ZAKŁAD RYTOWNICZY

EUGENJUSZ
MARJAN UNGER

PRACOWNIA PIECZĘCI KAUCZUKOWYCH I METALOWYCH, ODZNAK ZWYKŁYCH I EMALJOWANYCH, MEDALI, TABLIC, ŻETONÓW. SKŁAD NUMERATORÓW, SZABLONÓW

LWÓW, UL. CHORAŻCZYŻNA L. 7

WYRÓB WŁASNY — CENY FABRYCZNE

KOŁDRY
MATERACE
PODUSZKI PIERZANE
SIENNIKI
GOTOWE POSZEWKI
PRZEŚCIERADŁA
PŁÓTNA
SZYFONY
RĘCZNIKI
OBRUSY
KOCE
KAPY
FIRANKI
DYWANY

NAJTANIEJ SPRZEDAJE

FABRYKA POŚCIELI

PIETRUSZEWski & MLEKO

LWÓW, UL. KORALNICKA 6. - TEL. 37-72

„WATT“

JÓZEF I WŁODZIMIERZ LACHMANN

przedsiębiorstwo wszelkich urządzeń
ELEKTRO - TECHNICZNYCH

LWÓW, PL. SMOLKI 4

POLECA:

ŚWIECZNIKI
ŻARÓWKI
OSZCZĘDNOŚCIOWE
I ABAŻURY
W WIELKIM WYBORZE

Telefon 4-25